

Nr 698

Av herr Börjesson i Falköping, *angående de mindre och medelstora företagens arbetsvillkor.*

(Lika lydande med motion nr 582 i Första kammaren)

Vid den diskussion om företagsamhetens villkor som varit ett genomgående tema i de senaste årens näringspolitiska debatt har helt naturligt de problem kommit att dominera som för dagen tett sig mest aktuella och brännande. På detta sätt har betydande uppmärksamhet ägnats framför allt de mindre företagens kapitalförsörjning men även sådana väsentliga problem som avsättningen av mindre företags produktion på exportmarknaderna och denna företagskategoris tillgång till sakkunnig rådgivning i frågor av administrativ och teknisk natur. De förslag till reformer som realiserats har varit av väsentlig betydelse och torde ha medfört att de mindre och medelstora företagen i betydande utsträckning bidragit till näringslivets snabba expansion.

Karakteristiskt för de reformer som successivt kommit till stånd även på detta område är, förutom deras relativt blygsamma omfattning, att de företer en splittrad bild. De mindre företagens situation i denna tid av snabba tekniska och marknadsmässiga förändringar har dock påfordrat snabba delreformer och en upprustning av företagareföreningarna ekonomiskt och administrativt.

På längre sikt är emellertid inte dessa eftersträfvade och mer eller mindre genomförda delreformer tillräckliga. En klarare målsättning måste anges för samhällets näringspolitik i vad den berör de mindre och medelstora företagen. Dessa företagskategoriers särskilda betydelse för näringslivets utveckling måste därvid klarare än hittills vinna beaktande.

Tiden torde därför nu vara mogen för en allmän och vittsyftande utredning beträffande de mindre och medelstora företagens allmänna arbetsvillkor, varvid särskilt förutsättningarna för nyetablerande av mindre företag bör bli föremål för en ingående granskning. Utredningen bör som målsättning ha att utarbeta ett långsiktigt program för samhällets stöd och därmed sammanhängande relationer till mindre och medelstora företag av skilda kategorier, särskilt då med beaktande av de särskilda problem som kan uppstå till följd av en internationellt sett förändrad marknadsbild.

Med stöd av det ovan anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om allsidig utredning av de mindre och medelstora före-

tagens arbetsvillkor i syfte att framlägga förslag till långsiktiga åtgärder för stärkande av dessa för näringslivets allmänna utveckling och nyföretagsamheten betydelsefulla företagskategorier i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 26 januari 1964

Bengt Börjesson

i Falköping

Nr 699

Av herrar **Dahlgren** och **Larsson** i Norderön, om stöd åt näringslivet i glesbygderna.

(Lika lydande med motion nr 581 i Första kammaren)

Från de huvudsakliga landsbygdsnäringarna, jordbruk och skogsbruk, kommer enligt de prognoser som gjorts ytterligare en stor del av arbetskraften att friställas i följd av mekaniserings- och rationaliseringsprocessen. På sistone har man särskilt haft anledning att uppmärksamma utvecklingen på skogsbrukets område, där prognoserna beträffande det framtida arbetskraftsproblemet mynnat ut i mycket skiftande bedömningar. Under alla förhållanden torde det stå klart att folkuttuningen i glesbygderna kommer att gå mycket långt, om inte effektiva åtgärder vidtages till stimulerande av näringslivet i de nämnda områdena.

Med den utveckling som sålunda kan befaras kommer stora glesbygdsområden att ligga på långa avstånd från självbärande serviceorter med tillfredsställande utrustning. Ett vikande befolkningsunderlag i glesbygderna kan leda till att viktiga och nödvändiga serviceanordningar inte kan upprätthållas av den kvarstannande befolkningen. På många håll kan denna situation redan sägas vara ett faktum. Jordbruksbebyggelsens uttunning har i åtskilliga fall framtvingat nedläggning av olika serviceanläggningar, t. ex. skolor, postanstalter, butiker och kommunikationslinjer.

Jorden och skogen representerar emellertid naturtillgångar som i folkets gemensamma intresse måste tillvaratas på bästa sätt. Det måste alltså även i fortsättningen finnas arbetskraft kvar i glesbygderna. Men förutsättningen härför är givetvis att glesbygdsbefolkningen får möjligheter till lika god standard i olika avseenden som övriga grupper. Ett nät av tillräckligt utrustade serviceorter över hela landsbygden måste från dessa utgångspunkter anses nödvändigt.

En industrialisering av själva glesbygden torde inte kunna genomföras